

Vedtaksdato
21.11.2025

Møtedato
20.11.2025

Vår referanse
2025/161

Saksbehandler
Nina Nordhus Hermansen

VEDTAK NR. 123/25 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Sakens tema

Twist om rett til omsorgspermisjon etter arbeidsmiljøloven § 12-3

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Vedtak

A får ikke medhold i sitt krav om å forskyve omsorgspermisjonen etter arbeidsmiljøloven § 12-3 første ledd.

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Helene Dorans, Akademikerne, fast medlem arbeidstakersiden

Jørgen Hiim Stålhane, Virke, fast medlem arbeidsgiversiden

Sakens bakgrunn

A er ansatt hos B. A fikk et barn født 18.08.2025.

A var 100 prosent sykemeldt fra 08.08.2025 til 24.10.2025.

Den 24.08.2025 søkte A om å ta ut omsorgspermisjon etter at han var friskmeldt, i perioden fra 26.08.2025 til 08.09.2025.

Arbeidsgiver avsto søknaden i e-post av 24.08.2025 og begrunnet avslaget med at omsorgspermisjon i forbindelse med fødsel må tas ut i perioden 14 dager før, under eller etter at mor reiser fra sykehuset. I e-post av 25.08.2025 skriver arbeidsgiver at omsorgspermisjonen ikke kan flyttes på grunn av sykemelding eller annet fravær. To uker permisjon med lønn begynner ved fødselen, som vil være 19.08.2025 til 02.09.2025.

Etter diskusjon med hovedtillitsvalgt opprettholdt arbeidsgiver avslaget i e-post av 26.08.2025, men tilbød likevel permisjon fra 21.08.2025 til 04.09.2025.

Videre, etter diskusjon med arbeidstaker, internt og med juridisk rådgiver i Simployer, opprettholdt arbeidsgiver avslaget i e-post av 28.08.2025. Standpunktet var fortsatt at permisjonen skal tas ut i nær tilknytning til fødselen og ikke kan flyttes til et senere tidspunkt på grunn av sykemelding.

A sendte saken til nemnda 28.08.2025.

Sakens dokumenter

Begge parter har fått mulighet til å komme med utfyllende merknader.

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 28.08.2025
- brev av 24.09.2025
- brev av 25.09.2025
- brev av 30.09.2025

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 23.09.2025
- brev av 26.09.2025

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at omsorgspermisjon ikke kan flyttes på grunn av sykemelding. Arbeidsmiljøloven § 12-3 (1) fastslår at i forbindelse med fødselen har faren rett til to ukers permisjon for å bistå moren. «I forbindelse med fødselen» innebærer at permisjonen skal tas ut i nær tilknytning til fødselshendelsen og derfor ikke kan flyttes til et senere tidspunkt på grunn av sykemelding. Arbeidsgiver tilbyr ulønnet permisjon utover dette.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder at omsorgspermisjonen kan forskyves dersom far er sykemeldt i perioden to uker før fødsel til og med to uker etter at mor og barn er kommet hjem. Sykefraværet skal ikke

trekkes fra permisjonen. Intensjonen med permisjonen er at far skal kunne bistå mor. A ønsker å avvike omsorgspermisjonen etter at han er tilbake fra sykemelding. Arbeidstilsynet har sagt at permisjonen kan forskyves dersom hensynet til familien tilsier det.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Tvisteløsningsnemnda kan etter arbeidsmiljøloven 17-2 avgjøre tvister som nevnt i arbeidsmiljøloven 12-3 første ledd:

I forbindelse med fødselen har faren rett til to ukers permisjon for å bistå moren. Hvis foreldrene ikke bor sammen, kan retten til permisjon utøves av en annen som bistår moren.

I denne saken er partene uenige om omsorgspermisjonen kan forskyves på grunn av fars sykemelding.

Nemndas begrunnelse

Nemnda har enstemmig kommet til at omsorgspermisjon ikke kan forskyves på grunn av fars sykemelding.

Nemnda har gjort disse vurderingene:

Det er et vilkår at permisjonen må skje «i forbindelse med fødselen» og utgangspunktet er at permisjonen skal tas innenfor rammen av to uker før og to uker etter fødselen. Dette er en fortolkning som ikke er uttrykt i loven og utvalget fant ikke behov for å lovfeste fortolkningen ved lovrevisjonen i 2005, jf. NOU 2004:5 s. 481.

Videre fremgår det av NOU 2004:5 pkt. 21.4.3.2 s. 481 at omsorgspermisjonen er til for at far kan ta omsorg for familien under de spesielle forhold som oppstår ved en fødsel og at behovet for permisjon er størst mens moren er innlagt på fødselsklinikken og i den første tiden etter at hun og barnet er kommet hjem.

I lovkommentar av Jan Fougner mfl., *Arbeidsmiljøloven* står det:

Med den vekt som legges på behovet, må faren likevel ha rett til en viss forskyvning hvis dette er velbegrunnet. Dersom behovet for forskyvning skyldes forhold på virksomhetens side, vil man kunne avtale et annet tidspunkt for å ta permisjonen. Dersom fødselen skjer i forbindelse med ferie eller helligdager, får faren ikke overført permisjonen til et senere tidspunkt.

Formålet med omsorgspermisjon er å gi far fri fra arbeid slik at han kan være til stede og bistå mor i forbindelse med fødselen. Utgangspunktet er at permisjonen skal tas ut innenfor rammen av to uker før og to uker etter fødselen. Å forskyve omsorgspermisjonen til flere uker etter fødselen omfattes i utgangspunktet ikke av bestemmelsen.

Nemnda kan ikke utelukke at det unntaksvis kan være adgang til en viss forskyvning av permisjonen. Til dette vil nemnda bemerke at en slik forskyvning i så fall må være begrunnet i mors omsorgsbehov i forbindelse med fødselen. Kravet om forskyvning i denne saken er begrunnet i fars sykdom.

Dersom fødselen skjer i forbindelse med ferie eller helligdager, får faren heller ikke overført omsorgspermisjonen til et senere tidspunkt. Foreldre har videre permisjonsrettigheter etter arbeidsmiljøloven § 12-5.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
leder

21.11.2025